

Fjárhagsáætlun 2013

Greinargerð sveitarstjóra lögð fram við síðari umræðu í sveitarstjórn föstudaginn 14. desember 2012.

Fjárhagsáætlun Sveitarfélagsins Skagafjarðar fyrir árið 2013 er hér lögð fram til seinni umræðu. Fjárhagsáætlunin sýnir rekstraráætlun, sjóðsstreymi og áætlaðan efnahagsreikning fyrir sveitarfélagið og stofnanir þess. Grunnur að allri þessari vinnu er að sýna aðhald og hagkvæmni í rekstri samhliða því að standa vörð um þá þjónustu sem veitt er. Fjárhagsáætlunin samanstendur af upplýsingum um A hluta sveitarsjóðs og samantekin A og B hluta. Í A- hluta er aðalsjóður auk eignasjóða. Í B- hluta eru veitustofnanir, hafnarsjóður, félagslegar íbúðir og Tímatákn ehf. Helstu niðurstöðutölur fjárhagsáætlunar árið 2013 eru þær að A- og B hluti saman, eða samstæðan, skila rekstrarafgangi upp á 79 m.kr. Veltufé frá rekstri er áætlað 379 m kr. sem er betra en árið 2012.

Á árinu 2012 var markvisst unnið að hagræðingu og lækkun rekstrarútgjalda og gert er ráð fyrir að því verði haldið áfram á árinu 2013, mikil vinna hefur farið fram á líðandi ári við að yfirfara rekstur málaflokka og stofnana til þess að draga úr rekstrarkostnaði. Mikil aðhaldssemi hefur verið viðhöfð í rekstri sveitarfélagsins síðustu misseri og dregið hefur verið úr ýmsum rekstrarþáttum. Lögð hefur verið áhersla á að standa vörð um lögbundna þjónustu sveitarfélagsins og hægt er að segja með sannri ástæðu að ekki hafi átt sér stað veruleg þjónustuskerðing þó aðhald hafi vissulega verið mikið. Aðhald verður áfram í rekstri sveitarfélagsins á komandi árum og áfram verður leitað hagræðingartækifæra en þó ávallt með það að markmiði að gæta jafnvægis í þjónustu sveitarfélagsins.

Fagnefndir sveitarfélagsins ásamt byggðarráði og starfsmönnum unnu mikið starf í undirbúningi þessarar fjárhagsáætlunar og skoðuðu alla fjárhagslega þætti í rekstri sveitarfélagsins. Halda þarf þeirri vinnu áfram og greina enn frekar rekstur einstakra þátta og ákveða þjónustustig sveitarfélagsins til framtíðar. Mikilvægt er að samvinna verði áfram eins og verið hefur meðal allra sem málið snertir í þeirri viðleitni að ná fram þeim markmiðum sem fram eru sett í áætluninni. Í fjárhagsáætlun fyrir árið 2013 er gert ráð fyrir afgangi á rekstri samstæðunnar en tapi á rekstri sveitarsjóðs A - hluta en slíkt er ekki ásættanlegt til lengri tíma lítið.

Helstu forsendur áætlunar:

Gert er ráð fyrir að meðalverðbólga á árinu verði **4,2%** og er það samkvæmt þjóðhagsspá Hagstofu Íslands. Þá er einnig stuðst við tillögu Sambands íslenskra sveitarfélaga um áætlaða staðgreiðslu fyrir tekjuárið 2013. Reiknað er með óbreyttu atvinnustigi en þó ber að geta þess að fækkun íbúa hefur orðið mikil á milli ára. Útsvarsprósentan er óbreytt á milli ára 13,28%, auk 1,2% hækkun útsvars frá ríki, vegna yfirfærslu málefna fatlaðra frá ríki til sveitarfélaga. Gert er ráð fyrir svipuðum tekjum frá Jöfnunarsjóði og undanfarin ár en mikil tekjuminnkun var frá Jöfnunarsjóði árið 2011. Fasteignaskattsprósentur breytast ekki á milli ára. Gert er ráð fyrir nokkrum gjaldskrárhækkunum heilt yfir hjá stofnunum sveitarfélagsins sem taka fyrst og fremst mið af vísitöluhækkunum undanfarinna ára og áætluðum kjarasamningshækkunum launa.

Ný sveitarstjórnarlög.

Áætlunin er unnin með hliðsjón af nýjum fjármálareglum og fjárhagslegum viðmiðum sveitarfélaga sem settar voru á grundvelli nýrra sveitarstjórnarlaga en þau tóku gildi í upphafi árs 2012. Í 64. gr. nýrra sveitarstjórnarlaga er kveðið á um að „samanlögð heildarútgjöld til rekstrar vegna A- og B – hluta í reikningsskilum skv. 60 gr. séu á hverju þriggja ára tímabili ekki hærri en nemur samanlögðum reglulegum tekjum“. Má segja að allra leiða hafi verið leitað til að uppfylla þessar skyldur.

Einnig segir í 64.gr. nýrra sveitarstjórnarlaga að heildarskuldir og skuldbindingar A- og B- hluta í reikningsskilum skv. 60.gr. megi ekki vera hærri en nemur 150% af reglulegum tekjum. Frá heildarskuldum og skuldbindingum er heimilt að draga frá hluta lífeyrisskuldbindinga. Hjá Sveitarfélaginu Skagafirði er skuldahlutfall áætlað 145% þegar búið er að draga frá hluta lífeyrisskuldbindingar af heildarskuldum og skuldbindingum eins og heimilað er.

Rauntölur	Áætlun	Áætlun	Áætlun	Áætlun	Áætlun	
2011	2012	2013	2014	2015	2016	
1.597.660	1.675.088	1.786.096	1.786.096	1.786.096	1.786.096	
554.989	534.184	570.840	570.840	570.840	570.840	
1.156.038	1.187.527	1.271.304	1.264.975	1.269.709	1.259.209	
3.308.687	3.396.799	3.628.240	3.621.911	3.626.645	3.616.145	Heildartekjur
4.851.698	5.164.146	5.666.490	5.580.168	5.435.973	5.391.109	Skuldir og skuldbindingar
774.840	794.840	811.620	811.620	811.620	811.620	p.a. Lsj.skuldbinding
1,47	1,52	1,56	1,54	1,50	1,49	Skuldir og skuldb./heildartekjur
1,35	1,40	1,45	1,43	1,39	1,38	Skuldir og skuldb.- 50% Lsj.skuldb./heildartekjur

Einnig stendur yfir vinna hjá kjörnum fulltrúum við gerð nýrra samþykpta auk innkaupareglna fyrir sveitarfélagið til samræmis við ný sveitarstjórnarlög og á líðandi ári voru samdar og staðfestar siðareglur fyrir kjörna fulltrúa í samræmi við lög.

Helstu niðurstöður fjárhagsáætlunar fyrir árið 2013:

Rekstur:

Áætlun ársins gerir ráð fyrir að rekstrartekjur Sveitarfélagsins Skagafjarðar nemi **3.628 m.kr.** hjá samstæðunni í heild, A- og B hluta, þar af eru rekstrartekjur A hluta áætlaðar **3.147 m.kr.** Rekstrargjöld án fjármagnsliða eru áætluð **3.285 m.kr.**, þ.a. A hluti **3.014 m.kr.** Rekstrarhagnaður A og B hluta án afskrifta og fjármagnsliða er **489 m.kr.**, afskriftir nema **148 m.kr.** og fjármagnsgjöld umfram fjármunatekjur nema **263 m.kr.**, rekstrarniðurstaða samstæðunnar í heild A og B hluta er áætluð samtals **79 m.kr.** hagnaður.

Rekstrarhagnaður A hluta án afskrifta og fjármagnsliða er **206 m.kr.**, afskriftir nema **73 m.kr.**, fjármagnsgjöld umfram fjármunatekjur nema **174 m.kr.** Rekstrarniðurstaða A hluta sveitarsjóðs er því áætluð neikvæð um **41 m.kr.**

Efnahagur:

Eignir Sveitarfélagsins Skagafjarðar eru áætlaðar í árslok **6.751 m.kr.**, þ.a. eignir A hluta **5.160 m.kr.** Skuldir og skuldbindingar eru áætlaðar í árslok **5.666 m.kr.**, þ.a. hjá A hluta **4.241 m.kr.** Eigið fé er áætlað **1.211 m.kr.** hjá samstæðunni og eiginfjárhlutfall því **0,19**. Eigið fé A hluta er áætlað **918 m.kr.** og eiginfjárhlutfall **0,22**. Ný lántaka er áætluð **681 m.kr.** hjá samstæðunni í heild og að afborganir eldri lána og skuldbindinga verði um **326 m.kr.** Reiknaðar lífeyrisskuldbindingar eru **811 m.kr.** hjá samstæðu og **756 m.kr.** hjá A-hluta.

Sjóðsstreymisyfirlit:

Áætlunin gerir ráð fyrir að veltufé frá rekstri A hluta verði jákvætt um **147 m.kr.**, veltufé frá rekstri samstæðunnar A og B hluta verði jákvætt um samtals **379 m.kr.** sem er gríðarlega mikilvægt þegar horft er til getu sveitarfélagsins til framkvæmda og afborgana skulda til framtíðar litið.

Gert er ráð fyrir að handbært fé frá rekstri í A-hluta verði **133 m.kr.** og handbært fé frá rekstri samstæðunnar verði **360 m.kr.** Þá er gert er ráð fyrir að handbært fé í árslok verði **105 m.kr.**

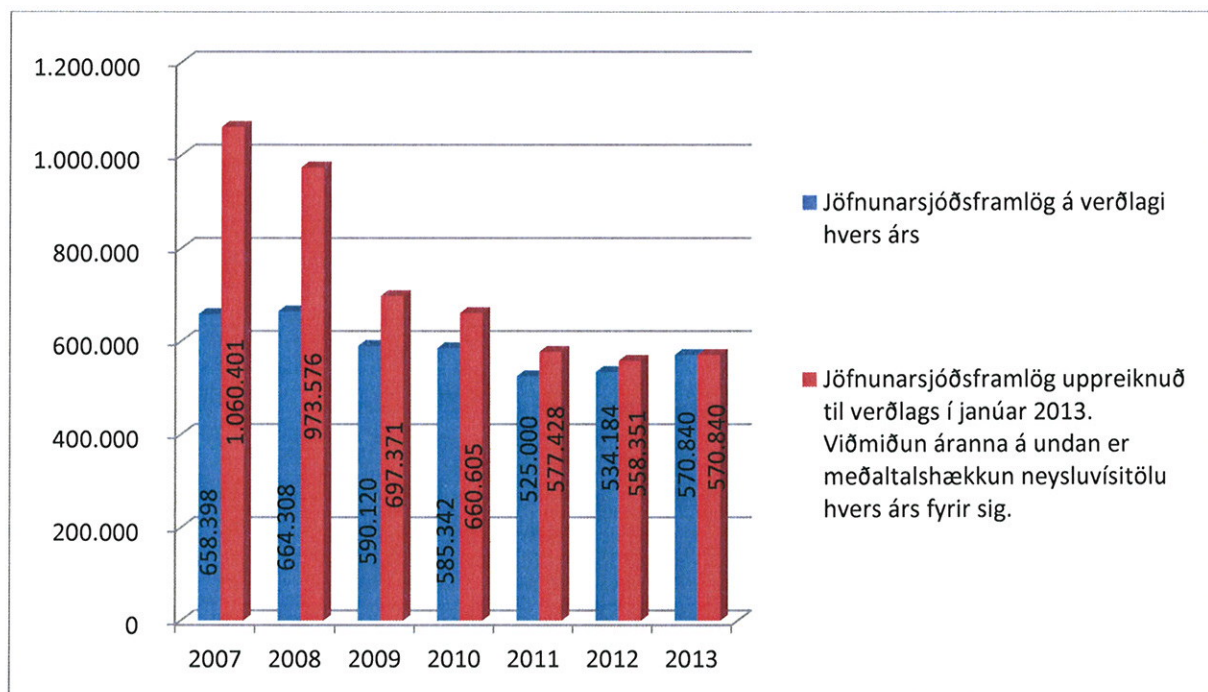
Þrátt fyrir að aðhalds sé gætt í rekstri þá munu sveitarsjóður og undirfyrirtæki fjárfesta á árinu 2013 fyrir **771 m.kr.**, sem er afar mikilvægt fyrir samfélagið í heild sinni. Stærsta fjárfestingaverkefnið á næsta ári er viðbygging við Árskóla á Sauðárkróki.

Þróun tekna.

Undanfarin ár hefur gætt minnkandi tekna hjá sveitarfélaginu og liggur það fyrst og fremst í lækkuðum framlögum Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga og má segja að enn sé langt í land með að tekjugrundvöllur sveitarfélaga sé sá sami og var áður. Útsvarstekjur hafa aftur á móti haldið nokkuð í við verðlag en áhyggjuefni er hvað þær tekjur varðar er hin mikla íbúafækkun sem verið hefur síðustu misseri.

Eftirfarandi súlurit sýnir þróun framlaga Jöfnunarsjóðs eins og þau hafa þróast frá árinu 2007 og eru áætluð á næsta ári.

Framlög Jöfnunarsjóðs 2007 – 2013



Mismunur á áætluðum framlögum Jöfnunarsjóðs á næsta ári og uppreiknuðum framlögum ársins 2008 er um **402 m.kr.** Mismunur á milli árunna 2009 og 2013 eru **127 m.kr.** Það er því augljóst að þessi lækkun skatttekna hefur haft mikil áhrif á rekstrarafkomu sveitarfélagsins undanfarin ár.

Rekstur málaflokka:

Eins og áður taka fræðslu- og uppeldismálin til sín stærstan hluta skatttekna í áætlun ársins. En vegna þeirra hagræðingaraðgerða sem ráðist hefur verið í m.a. vegna lækkandi tekna sveitarsjóðs, hefur tekist að ná málafloknum niður og hann farinn að taka til sín lægra hlutfall skatttekna en áður eða sem nemur **57,5%** af skatttekjum, samanborið við árið 2012 þar sem gert var ráð fyrir **61,6%** og **61,8%** árið 2011. Hlutur annarra málaflokka er svipað hlutfall af skatttekjum og verið hefur undanfarin ár. Athygli vekur þó að hlutfall félagsþjónustu eykst á milli ára og vegur þar þyngst fjárhagsaðstoð, sem og hlutur hreinlætismála, en sá málaflokkur vegur sífellt þyngra í rekstri sveitarfélagsins ár frá ári. Næstir á eftir fræðslumálum koma Æskulýðs- og íþróttamál með **11,4%** af skatttekjum, sameiginlegur kostnaður með **8,6%** og félagsþjónusta með **6,6%** af skatttekjum.

Rekstur málaflokka					
Aðalsjóður:					
Skatttekjur	-2.423.392			-2.423.392	
	Tekjur	Launaliðir	Aðrir liðir		
Félagsþjónusta	-291.722	271.951	179.739	159.968	6,6%
Heilbrigðismál			1.140	1.140	0,0%
Fræðslu- og uppeldismál	-187.986	1.053.997	526.787	1.392.798	57,5%
Menningarmál	-57.335	92.408	100.570	135.643	5,6%
Æskulýðs- og íþróttamál	-91.260	129.209	237.132	275.081	11,4%
Brunamál og almannavarnir	-25.629	58.703	30.204	63.278	2,6%
Hreinlætismál	-55.500		95.196	39.696	1,6%
Skipulags- og byggingamál	-9.470	39.322	17.552	47.404	2,0%
Umferðar- og samgöngumál	-5.000	402	64.109	59.511	2,5%
Umhverfismál	-2.080	20.604	39.839	58.363	2,4%
Atvinnumál	-12.759	11.145	48.150	46.536	1,9%
Sameiginlegur kostnaður	-16.664	129.110	95.911	208.357	8,6%
Lífeyrisskuldbinding		31.140		31.140	1,3%
Fjármagnsliðir			-13.936	-13.936	0,6%
	-3.178.797	1.837.991	1.422.393	81.587	
Hlutfall skatttekna		75,8%	58,7%		
Hlutfall heildartekna A-hluta		32,3%	25,0%		
Aðrir sjóðir í A-hluta:					
	Tekjur	Launaliðir	Aðrir liðir		
Eignasjóður	-503.259	18.053	415.789	-69.417	
Þjónustustöð	-38.000	26.400	40.772	29.172	
Millifærslur	453.546		-453.546		
	-87.713	44.453	3.015	-40.245	
Sveitarsjóður A-hluti	-3.266.510	1.882.444	1.425.408	41.342	1,7%

Sjóðir í B-hluta				
	Tekjur	Launaliðir	Aðrir liðir	
Félagsbúðir Skagafjarðar	-50.000		84.932	34.932
Fráveita	-85.540	141	27.521	-57.878
Hafnarsjóður Skagafjarðar	-74.777	21.150	40.033	-13.594
Tímatákn ehf.	-800		737	-63
Skagafjarðarveitur ehf.	-315.869	77.762	154.097	-84.010
Millifærslur	27.277		-27.277	0
Samtals B-hluti	-499.709	99.053	280.043	-120.613
Samantekið A + B hluti	-3.766.219	1.981.497	1.705.451	-79.271

Þróun málaflokka sem hlutfall af skatttekjum:

Málaflokkar	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Félagsmál	6,0%	4,8%	5,2%	4,0%	5,3%	5,4%	5,6%	6,1%	6,4%	6,6%
Heilbr.mál	0,7%	0,6%	0,6%	0,5%	0,5%	0,6%	0,6%	0,6%	0,6%	0,0%
Fræðslumál	56,8%	58,7%	56,9%	51,6%	53,0%	58,1%	57,9%	61,8%	61,6%	57,5%
Menn.mál	5,3%	5,1%	5,0%	4,6%	4,9%	5,2%	5,5%	5,4%	5,6%	5,6%
Æskul og íþrm	14,0%	13,6%	13,4%	11,1%	11,3%	12,5%	12,4%	12,2%	12,1%	11,4%
Brunamál	2,1%	3,0%	1,6%	2,1%	2,1%	2,4%	2,4%	2,3%	2,8%	2,6%
Hreinl.mál	1,3%	0,7%	1,4%	1,0%	0,8%	0,9%	1,1%	1,1%	1,3%	1,6%
Skipul.mál	2,1%	2,2%	1,8%	1,7%	3,0%	2,4%	2,0%	2,1%	1,9%	2,0%
Umf. og samg.mál	2,7%	3,0%	3,2%	2,9%	2,6%	3,0%	2,8%	2,5%	2,5%	2,5%
Umhv.mál	2,5%	2,5%	2,2%	2,1%	2,3%	2,9%	2,4%	2,5%	2,5%	2,4%
Atvinnumál	3,7%	2,0%	2,3%	1,9%	1,7%	2,2%	2,1%	1,8%	2,2%	1,9%
Sam.kostnaður	10,9%	13,9%	13,3%	9,3%	11,1%	10,1%	8,8%	7,7%	9,4%	8,6%

Fjárfestingar og framkvæmdir.


Fjárfestingar og framkvæmdir skiptast þannig:

Fjárfestingar og framkvæmdir:	
Eignasjóður	634.400
Hafnarsjóður	50.000
Fráveita	7.000
Skagafjarðarveitur	79.855
Fjárfestingar og framkvæmdir alls	771.255

Auk fyrrgreindra fjárfestinga er gert er ráð fyrir að verja rekstrarmegin um **70 m.kr** í viðhald fasteigna Eignasjóðs.

Greinargerð þessi er sett fram til glöggvunar við yfirferð fjárhagsáætlunar. Ég vil í lok hennar færa samstarfsfólki mínu og þá sér í lagi sviðstjórum, forstöðumönnum og sviðsstjóra fjármála -og stjórnsýslusviðs, ásamt kjörnum fulltrúum, fagnefndum og byggðarráði þakkir fyrir gott samstarf við þá vinnu sem að baki er við að ná auknu hagræði í rekstri og lagt grunninn að fjárhagsáætlun Sveitarfélagsins Skagafjarðar næstu árin. Ber að þakka þann árangur sem þegar hefur náðst en jafnframt brýna menn áfram til góðra verka í þeirri vinnu sem er í gangi og framundan er. Vinnu okkar er ekki nærri lokið og vænti ég áframhaldandi góðrar samvinnu allra aðila svo halda megi þannig á málum að við getum áfram rekið hér gott samfélag sem er í stakk búið til að veita íbúum sínum góða þjónustu og þannig stuðla að áframhaldandi jákvæðri þróun í vexti og viðgangi sveitarfélagsins.

Sauðárkróki 14. desember 2012


Asta Björg Pálmadóttir
Sveitarstjóri